

"Ballady i romanse Adama Mickiewicza - 200 lat po pierwszym wydaniu Poezycji"

Scenariusz zajęć towarzyszących konkursowi na wykonanie ilustracji do wybranego fragmentu
„Ballad i romansów” Adama Mickiewicza

Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Zajęcia interdyscyplinarne z języka polskiego i plastyki.

Uczeń:

- zna i rozumie pojęcie „ballada”,
- wymienia cechy gatunkowe ballady,
- zna i rozumie pojęcia „dialog” i „narracja”,
- ilustruje wybrany fragment zbioru ballad Adama Mickiewicza.

Uczeń potrafi:

- czytać tekst ze zrozumieniem,
- odróżnić balladę od innych gatunków literackich,
- wskazać w tekście cechy ballady,
- rozpoznać w tekście elementy dialogu i narracji,
- zilustrować fragment tekstu literackiego.

Rozpoczynamy metodą lekcji odwróconej.

Przypominamy wiadomości o rodzajach literackich.

Ile jest gatunków literackich?

Mamy trzy podstawowe **rodzaje literackie**. Podstawą tego podziału są następujące elementy: postawa podmiotu wobec świata przedstawionego, konstrukcja językowa charakterystyczna dla danego utworu oraz cechy kompozycyjne. Wyróżnia się zatem trzy rodzaje literackie: epika, liryka i dramat.

- *dramat – wypowiedź w postaci dialogów uzupełnionych didaskaliami, czyli tekstem pobocznym.*
- *epika – wypowiedź postaci w opowieści narracyjnej.*
- *liryka – utwory liryczne zazwyczaj cechuje rytmiczność i metaforyczność języka, a przemawia przez nie podmiot liryczny.*

Tworzymy chmurki wyrazowe dotyczące poszczególnych rodzajów literackich. Ćwiczenie utrwalające zdobytą wiedzę. Można skorzystać z narzędzi graficznych. Przykładowe narzędzie:

<https://wordart.com/>

Przypomnijmy historię pewnej znajomości.

Przeczytajmy lub odsłuchajmy tekst ballady Adama Mickiewicza „Świtezianka”.

Tekst ballady „Świtezianka”: <https://literat.ug.edu.pl/amwiersz/0010.htm>

Nagranie (czyta Bożena Adamek): <https://www.youtube.com/watch?v=eTZM2nnNXTo>

Po przypomnieniu tekstu ballady uczniowie wykonują zadanie polegające na uporządkowaniu planu wydarzeń:

- ✓ Przysięga wierności i miłości –
- ✓ Odrzucenie propozycji –
- ✓ Ostrzeżenie przed złamaniem obietnicy –
- ✓ Zdrada młodzieńca –
- ✓ Kuszenie przez tajemniczą dziewczynę –
- ✓ Propozycja mieszkania razem –
- ✓ Rozstanie –
- ✓ Spotkanie pary kochanków –
- ✓ Surowa kara –

Przypominamy budowę utworu.

Elementy: zwrotka, rym, układ rymów, czasowniki (dynamika utworu), środki stylistyczne (porównania, epitety).

Budujemy definicję ballady:

Uczniowie wykonują zadanie samodzielnie z wykorzystaniem stron internetowych, podręcznika, słownika – lub pod kierunkiem nauczyciela, który naprowadza i zbiera od uczniów określenia cech utworu.

Ballada – gatunek synkretyczny, łączący w sobie cechy liryki (nastrojowość, emocjonalność), epiki (fabuła, narrator) i dramatu (dialogi, akcja), którego tematem są niezwykle wydarzenia. Jej nazwa pochodzi od włoskiego ballare (tańczyć), co wskazuje na włosko-prowansalskie początki gatunku.

Wykonujemy ćwiczenie słownikowe.

Uzupełnij tabelę:

	SYNONIM	ZWIĄZEK FRAZEOLICZNY
MIŁOŚĆ		MIŁOŚĆ DO GROBOWEJ DESKI
ZDRADA	NIEWIERNOŚĆ	
WINA	PRZEWINIENIE	
KARA		WYMIERZYĆ KARĘ

W ramach podsumowania oglądamy prezentację:

Prezentacja (autorka – Agata Wójcik MCDN):

<https://view.genial.ly/608ef90ada4dcb0d289aaad5/presentation-switezianka-adammickiewicz>

Fundacja Imperio uzyskała zgodę autorki na wykorzystanie materiałów.

Zadanie konkursowe:

Uczniowie wykonują pracę plastyczną według informacji podanych przez Organizatora - Fundację Imperio w regulaminie konkursu.

www.fundacjaimperio.pl

Propozycje dodatkowych materiałów do wykorzystania:

Małgorzata Kozłowska – „Oczy tej małej” (utwór muzyczny)

<https://www.youtube.com/watch?v=rjsx6l6yKfU&t=10s>

Kazimierz Alchimowicz – „Świtezianka” (obraz)

<https://artinfo.pl/dzielo/switezianka-09>

ZPE – Ballada o pannie z jeziora (materiał edukacyjny)

<https://epodreczniki.pl/a/ballada-o-pannie-z-jeziora/DWL4x6W36>

Jarosław Hebel - Jezioro Świtez (zdjęcie i opis)

<https://jaroslawhebel.pl.tl/Jezioro-%26%23346%3Bwite%26%23378%3B.htm>

Agata Wójcik – „Powrót taty” (prezentacja)

<https://view.genial.ly/6089b7c69a03840d0cc893eb/interactive-image-powrot-taty>

FUNDACJA IMPERIO

SILA ZMIANY